

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

03.04.2018 № 28-р/к

Справа № 1/07-33-16

м. Харків

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 1/07-33-16 про порушення Нововодолазькою селищною радою (надалі – Селищна рада) законодавства про захист економічної конкуренції та подання першого відділу досліджень і розслідувань від 21.03.2018 № 115,

ВСТАНОВИЛА:

У ході дослідження ринків послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування, на підставі подання першого відділу досліджень і розслідувань від 10.02.2016 № 82 за ознаками вчинення Селищною радою порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого статтею 17, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді створення умов ПП «МЕРЕФ'ЯНСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО» для вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування, адміністративною колегією Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України прийнято розпорядження від 11.02.2016 № 36-рп/к про початок розгляду справи № 1/07-33-16 (надалі – Справа).

Бездіяльність Селищної ради полягає у невстановленні тарифів на послуги з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування № 1 смт Нова Водолага Нововодолазького району Харківської області, що призвело до застосування цих тарифів на економічно необґрунтованому завищеному рівні.

У результаті збирання

та

аналізу доказів,

з'ясування дійсних обставин справ встановлено наступне.

Селищна рада є юридичною особою, ідентифікаційний код – 04397997, місцезнаходження: вул. Донця Григорія, 14, смт Нова Водолага Нововодолазького району Харківської області, 63202.

Відповідно до витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців основним видом діяльності Селищної ради є державне управління загального характеру (код за КВЕД 84.11).

У розумінні статей 5 та 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Селищна рада входить до системи місцевого самоврядування та є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідну територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

ПП «МЕРЕФ'ЯНСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО» є юридичною особою, ідентифікаційний код – 35288454, місцезнаходження: 62472, Харківська область, Харківський р-н, м. Мерефа, пров. Яковлівський, буд. 16.

Відповідно до інформації, розміщеної на офіційному сайті <https://usr.minjust.gov.ua> Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, ПП «МЕРЕФ'ЯНСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО» здійснює надання послуг пасажирським наземним транспортом міського та приміського сполучення (код за КВЕД – 49.31).

У розумінні абзацу 12 статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ПП «МЕРЕФ'ЯНСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО» є суб'єктом господарювання.

ПП «МЕРЕФ'ЯНСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО» на території смт Нова Водолага Нововодолазького району Харківської області здійснює перевезення пасажирів на міському автобусному маршруті загального користування № 1 на території смт Нова Водолага Нововодолазького району Харківської області (початковий пункт на маршруті – «Нова Водолага (Перелісок), кінцевий пункт – Містечко з заїздом центр, ЦРЛ, залізнична станція «Нова Водолага») (надалі – Автобусний маршрут № 1) в режимі «маршрутне таксі» на підставі договорів про перевезення пасажирів автомобільним транспортом від 20.03.2012 № 1, укладеного з Селищною радою, та про перевезення пасажирів автомобільним транспортом від 21.03.2017 № 1, укладеного з Селищною радою.

Згідно зі статтею 43 Закону України «Про автомобільний транспорт» визначення автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування здійснюється виключно на конкурсних засадах. При цьому, об'єктом конкурсу можуть бути: маршрут (кілька маршрутів), оборотний рейс (кілька оборотних рейсів).

Отже, законодавством про автомобільний транспорт передбачене закріплення конкретного автобусного маршруту загального користування за перевізником, який став переможцем конкурсу (у разі визначення маршруту об'єктом конкурсу).

Так, переможцем конкурсу з визначення перевізника на Автобусному маршруті № 1 відповідно до рішення конкурсного комітету з визначення автомобільних перевізників Селищної ради від 16.03.2012 визнане ПП «МЕРЕФ'ЯНСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО».

ПП «МЕРЕФ'ЯНСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО» на Автобусному маршруті № 1 на території смт Нова Водолага Нововодолазького району Харківської обл. працює у режимі руху «маршрутне таксі». Інші режими руху на Автобусному маршруті № 1 відсутні.

З 11 березня 2015 року ПП «МЕРЕФ'ЯНСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО» підвищило тариф на проїзд на Автобусному маршруті № 1 з 4,50 грн. до 5,00 грн. за одну поїздку, що підтверджується інформацією на сторінці 6 в газеті «Вісті Водолажчини» № 9 від 28.02.2015.

Згідно з інформацією, наданою ПП «МЕРЕФ'ЯНСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО» листом від 28.04.2016 № 20 (вх. від 29.04.2016 № 1399), ПП «МЕРЕФ'ЯНСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО» листом від 05.03.2015 письмово повідомило виконавчий комітет Селищної ради про підвищення тарифу.

Аналізом розрахунку тарифу, наданого до територіального відділення ПП «МЕРЕФ'ЯНСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО» листом від 28.04.2016 № 20 (вх. від 29.04.2016 № 1399) встановлено, що до складу витрат на послуги з перевезення пасажирів на Автобусному маршруті № 1 ПП «МЕРЕФ'ЯНСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО» включило податок на додану вартість.

Однак, виконавчим комітетом Селищної ради рішення про встановлення тарифу не приймалося.

Відповідно до розрахунку тарифу, наданого до територіального відділення ПП «МЕРЕФ'ЯНСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО» листом від 28.04.2016 № 20 (вх. від 29.04.2016 № 1399), середньомісячний пасажирооборот складає 62,94 тис. пас./км., місячна планова собівартість перевезень складає 39,74 тис. грн., річний плановий прибуток – 2,38 тис. грн., тариф на проїзд одного пасажирів з урахуванням перевезення безоплатних пасажирів, прибутку та процентної ставки податку на додану вартість становить 5,00 грн.

Тобто, ПП «МЕРЕФ'ЯНСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО» до вартості послуг з перевезення пасажирів на Автобусному маршруті № 1 включений податок на додану вартість у сумі 0,83 грн., що призвело до завищення тарифу на 20 %.

Крім того, ПП «МЕРЕФ'ЯНСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО» листом від 30.05.2017 № 30 (вх. від 31.05.2017 № 1659) повідомило, що з 09 лютого 2017 року ПП «МЕРЕФ'ЯНСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО» підвищило тариф на проїзд на Автобусному маршруті № 1 з 5,00 грн. до 6,00 грн. за одну поїздку, що підтверджується інформацією на сторінці 5 в газеті «Прем'єр» від 27.12.2016.

Згідно з інформацією, наданою ПП «МЕРЕФ'ЯНСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО» листом від 30.05.2017 № 30 (вх. від 31.05.2017 № 1659), розрахунок тарифу, наданий листом від 17.01.2017 № 2 виконавчому комітету Селищної ради, виконаний відповідно до Методики № 1175.

Втім, аналізом розрахунку тарифу, наданого листом від 17.01.2017 № 2 виконавчому комітету Селищної ради, встановлено, що до складу витрат на послуги з перевезення пасажирів на Автобусному маршруті № 1 ПП «МЕРЕФ'ЯНСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО» також включило податок на додану вартість.

Виконавчий комітет Селищної ради на лист ПП «МЕРЕФ'ЯНСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО» 17.01.2017 № 2 надало відповідь листом від 06.02.2017 № 139, у якому повідомило що: «Нововодолазькою селищною радою прийнято до відома повідомлення про підвищення тарифу на проїзд в міському транспорті» (мова оригіналу). Рішення про встановлення тарифу виконавчим комітетом Селищної ради не приймалося.

Відповідно до розрахунку тарифу ПП «МЕРЕФ'ЯНСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО», наданого листом від 17.01.2017 № 2 виконавчому комітету Селищної ради, річний пасажирооборот складає 769198,75 пас./км., річна планова собівартість перевезень складає 467,60 тис. грн., річний плановий прибуток – 32,73 тис. грн., тариф на проїзд одного пасажирів з урахуванням перевезення безоплатних пасажирів, прибутку та процентної ставки податку на додану вартість становить 6,00 грн.

Тобто, ПП «МЕРЕФ'ЯНСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО» до вартості послуг з перевезення пасажирів на Автобусному маршруті № 1 включений податок на додану вартість у сумі 1,00 грн., що призвело до завищення тарифу на 20 %.

Відповідно до пункту 1.4. Методики № 1175 тарифи на послуги пасажирського автомобільного транспорту визначаються без урахування, зокрема, податку на додану вартість, що нараховується згідно із законодавством.

Окрім цього, відповідно до пункту 197.1.8 статті 197 розділу V Податкового кодексу України операції, пов'язані з постачанням послуг з перевезення пасажирів міським пасажирським транспортом (крім таксі), тарифи на які регулюються в установленому законом порядку, звільнені від оподаткування. Втім, тариф ПП «МЕРЕФ'ЯНСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО» з урахуванням наданої пільги не переглядався.

Дії ПП «МЕРЕФ'ЯНСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО» по розрахунку економічно необґрунтованого завищеного тарифу на послуги з перевезення пасажирів на Автобусному маршруті № 1 шляхом безпідставного включення витрат зі сплати податку на додану вартість призвели до ущемлення інтересів споживачів.

За умов існування значної конкуренції на ринку послуг з перевезення

пасажирів на Автобусному маршруті № 1 такі дії ПП «МЕРЕФ'ЯНСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО» були б неможливими.

Враховуючи зазначене, дії ПП «МЕРЕФ'ЯНСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО», які полягають у розрахунку економічно необґрунтованого завищеного тарифу на послуги з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування № 1 на території смт Нова ВодолагаНововодолазького району Харківської обл. (початковий пункт на маршруті – «Нова Водолага (Перелісок), кінцевий пункт – Містечко з заїздом центр, ЦРЛ, залізнична станція «Нова Водолага»), шляхом безпідставного включення витрат на оплату податку на додану вартість, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування № 1 на території смт Нова ВодолагаНововодолазького району Харківської обл., (початковий пункт на маршруті – «Нова Водолага (Перелісок), кінцевий пункт – Містечко з заїздом центр, ЦРЛ, залізнична станція «Нова Водолага»).

Відповідно до пункту 3.2.10 договору на перевезення пасажирів автомобільним транспортом від 20.03.2012 № 1, укладеного між ПП «МЕРЕФ'ЯНСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО» та Селищною радою, ПП «МЕРЕФ'ЯНСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО» листом від 05.03.2015 поінформувало Селищну раду про підвищення тарифів на Автобусному маршруті № 1 до 5,00 грн. за поїздку та поінформувало про це пасажирів шляхом розміщення оголошення в газеті «Вісті Водолажчини». У той же час, виконавчий комітет Селищної ради не прийняв рішення про встановлення тарифів.

Крім того, згідно з пунктом 3.2.10 договору на перевезення пасажирів автомобільним транспортом від 21.03.2017 № 1, укладеного між ПП «МЕРЕФ'ЯНСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО» та Селищною радою, ПП «МЕРЕФ'ЯНСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО» листом від 17.01.2017 № 2 письмово поінформувало Селищну раду про підвищення тарифів на Автобусному маршруті № 1 до 6,00 грн. за поїздку та поінформувало про це пасажирів шляхом розміщення оголошення в газеті «Прем'єр». Проте, виконавчий комітет Селищної ради «прийняв до відома» вищезазначену інформацію та відповідно не прийняв рішення про встановлення тарифів.

Відповідно до підпункту 2 пункту «а» статті 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать повноваження встановлення в порядку і межах, визначених законом, тарифів на побутові, комунальні (крімтарифів на теплоенергію, централізованеводопостачання та водовідведення, перероблення та захороненняпобутовихвідходів, послуги з централізованогоопалення, послуги з

централізованого постачання холодної води, послуги з централізованого постачання гарячої води, послуги з водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), які встановлюються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг), транспортні та інші послуги.

Селищною радою не здійснено встановлення тарифів ПП «МЕРЕФ'ЯНСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО» на перевезення пасажирів на Автобусному маршруті № 1 шляхом прийняття рішення про встановлення тарифів, що призвело до застосування цих тарифів на економічно необґрунтованому завищеному рівні.

Статтею 19 Конституції України передбачено, що органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Створення умов для порушень законодавства про захист економічної конкуренції у формі бездіяльності виникає у випадку, коли відповідний державний орган має обов'язок вчинити певні дії, які унеможлилювали б правопорушення, але їх не вчиняє.

Відповідно до частини другої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Діяння, передбачені статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції», не мають самостійного антиконкурентного ефекту. Однак, вони роблять більш імовірними або посилюють суспільно шкідливі наслідки тих порушень законодавства про захист економічної конкуренції, для вчинення яких вони створюють умови.

Селищна рада, не встановивши тарифи на послуги з перевезення пасажирів на Автобусному маршруті № 1, створила умови для вчинення ПП «МЕРЕФ'ЯНСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО» порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування.

Таким чином, матеріалами та доказами, зібраними у Справі, доведено, що Селищна рада вчинила порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачені статтею 17, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді створення умов ПП «МЕРЕФ'ЯНСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО» для вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з перевезення пасажирів

на автобусних маршрутах загального користування.

Подання про попередні висновки у Справі направлено до Селищної ради разом із супровідним листом від 21.03.2018 № 02-26/1-1036.

На подання про попередні висновки у Справі Селищна рада заперечень та пояснень не надала.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482, та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати бездіяльність Нововодолазької селищної ради (ідентифікаційний код – 04397997), яка полягає у невстановленні тарифів на послуги з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування № 1 смт Нова Водолага Нововодолазького району Харківської області (початковий пункт на маршруті – «Нова Водолага (Перелісок), кінцевий пункт – Містечко з заїздом центр, ЦРЛ, залізнична станція «Нова Водолага»), що призвело до застосування цих тарифів на економічно необґрунтованому завищеному рівні, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого статтею 17, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді створення умов ПП «МЕРЕФ'ЯНСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО» для вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування.

2. Зобов'язати Нововодолазьку селищну раду (ідентифікаційний код – 04397997) припинити порушення шляхом припинення створення умов ПП «МЕРЕФ'ЯНСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО» для вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції, а саме встановити економічно обґрунтований тариф на послуги з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування № 1 на території смт Нова Водолага Нововодолазького району Харківської області (початковий пункт на маршруті – «Нова Водолага (Перелісок), кінцевий пункт – Містечко з заїздом центр, ЦРЛ, залізнична станція «Нова Водолага») відповідно до підпункту 2

пункту «а» статті 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» в **2-місячний строк** з дня подання ПП «МЕРЕФ'ЯНСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО» розрахунків цих тарифів, про що письмово повідомити Харківське територіальне відділення Антимонопольного комітету України із наданням копій підтверджуючих документів (копії рішень органу місцевого самоврядування).

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зазначеного Закону рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова колегії

Гейда І.О.

Члени колегії

Трегубець Н.О.

Приймак Є.Б.

Аврамова С.П.

Печенізька А.С.

Тевелєва Ю.В.

